

ԿՐԿՆԱԳԻՐ (Bigraphe). — Երեք Հրացանակիրք (Trois Mousquetaires) կոչուած վիպասանութեան հոյակաւոր հեղինակն՝ իւր նորահնար գրութեան ոճովն կը զուարճացընէր մեր աչքերը․ գրասեղանին առջեւ նստած և ձեռքը գրիչ մ'առած՝ մի և նոյն ժամանակի մէջ թղթոյն երկու երեսաց վրայ կրկին օրինակ վիպասանութիւն կը գրէր, և այսու կը զոհացընէր իւր հրատարակիչներուն անհամբերութիւնը։ Այս բանս ի սկզբան որչափ որ քիչ մը շափազանցութիւն կ'երեւէր լսողաց, սակայն հիմա իրականութիւն դարձաւ Կրկնագիր գործիքի միջոցաւ։

Կրկնագիր գործւոյս հնարողն է Մարկիսն Լուզովիկ Զոնտի իտալացին։ Այս գործին կը բաղկանայ զուգահեռագիծ կազմած է մի, որուն երկու հաւասարաչափ ծայրերն մի մի գրիչ ունին, և երբ գրագիրն աշակողմեան ծայրը բռնելով կը գրէ թղթին վերայ, ձախակողմեանն ալ ինքնիրեն կը գրէ աբիշ իղթի մի վերայ, որ բոլորովին յար և նման է ձեռքով գրուածին, այնպէս որ ամենավարժ աչքն անզամ բնաւ զանազանութիւն մի չի տեսներ երկուքին մէջ։ Իւրաքանչիւր գրչին առջեւ առանձին կաղամար մի կայ, այնպէս որ երբ գրագիրն իւր գրիչը կաղամարի մէջ թաթիւ է, ձախակողմեան գրիչն ալ մի և նոյն ժամանակ ինքնիրեն կը թաթիւ է գրիչը իւր դիմացի կաղամարին մէջ։ Ով որ կը փափաքի որ գրուածքն լաւ յալոյի, հարկ է երկու կողման թուղթերն ալ հարթ և հաւասար ընէ։ — Գործիքս այն աղէկութիւնն ալ ունի՝ որ ամենաճարտար կերպով չինուած ըլլալով բնաւ մարոյս ձեռքը չի յագնեցըններ, այլ իրբև սովորական թեթեւ գրիչ մի՛ կարելի է գայն գործածել։ Յիրաւի այս գործիքէս առաջ ևս ոմանք հնարած են մի քանի կրկնագիր գործիքներ, սակայն այլ և այլ թերութեանց պատճառաւ անգործածելի կը մնան։

Կ Ա Լ (Առակ)

Օր մ'ի գեղը՝ մինչ արև
Դեռ չ'էր ծագել, կալին վերև,
Փունջ փունջ զեղձան որաներ,
Լիք հասկերով շիկաներ.
Ռերին զէզ զէզ խառնափընթոր
Էւ փըռեցին կալը բոլոր.
Թողուցին ձիանք խրատապարանոց,
Ալէկոծեցին հասկերն ոսկեզօծ։
Կալաւածատիրոջ որդին պատանեակ՝
Գեղջկան գործոց, զեռ ևս անտեղեակ,
Կ'աւէր — « անխիղճ և անզուխ
Մարդիկ՝ ձիանք անխրտիր
Կոխեն՝ կոծեն խիստ անփոյթ,

Հասկերն 'ի հող և մոխիր։
Այդ միջոցին մի ծերուկ
— Համբերութիւն—ասաց—տէրուկ,
Մինչև իրիկուն կեցի'ր տե՛ս
Յետոյ ըզմեզ կը գտես »։
Հասաւ երեկոյն հովերով զովակ,
Ծածանեց օգուն նըրբալիք ծովակ,
Մաքրեց յարդն իսպառ ցորենէն մաքուր,
Որ կը ցոյցըլար գերզ սոխի բլուր։
Տեսաւ տըղսն ըզգաց խորէն,
Որ չիկոծուած չըլնիր ցորեն։
Էւ յիրաւի ամեն մի մարդ
Լաւ չի ծեծւած չըլնիր անյարգ։

Առաքել Նաչրանդեան